

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2011 m. birželio 16 d.*

Byloje C-484/07

dėl *Rechtbank's-Gravenhage* (Nyderlandai) 2007 m. spalio 22 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2007 m. spalio 31 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Fatma Pehlivan

prieš

Staatssecretaris van Justitie

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas A. Tizzano, teisėjai J.-J. Kasel (pranešėjas), A. Borg Barthet, E. Levits ir M. Berger,

* Proceso kalba: olandų.

generalinė advokatė E. Sharpston,
posėdžio sekretorė M. Ferreira, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2010 m. balandžio 15 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— F. Pehlivan, atstovaujamos advokato P.H. Hillen,

— Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos C. Wissels, M. de Mol ir B. Koopman,

— Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos M. Lumma ir J. Möller,

— Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* W. Ferrante,

— Europos Komisijos, atstovaujamos G. Rozet ir M. van Beek,

susipažinęs su 2010 m. liepos 8 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1980 m. rugsėjo 19 d. Asociacijos tarybos sprendimo Nr. 1/80 dėl asociacijos plėtros (toliau – Sprendimas Nr. 1/80) 7 straipsnio pirmos pastraipos pirmos įtraukos išaiškinimo. Asociacijos taryba buvo įsteigta susitarimu, įsteigiančiu Europos ekonominės bendrijos ir Turkijos asociaciją, kuri 1963 m. rugsėjo 12 d. Ankaroje pasirašė Turkijos Respublika bei Europos ekonominės bendrijos valstybės narės ir Bendrija ir kuris pastarosios vardu buvo sudarytas, aprobuotas bei patvirtintas 1963 m. gruodžio 23 d. Tarybos sprendimu 64/732/EEB (OL 217, 1964, p. 3685; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 11 t., p. 10).

- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant Turkijos pilietės F. Pehlivan ir Teisingumo reikalų valstybės sekretoriaus (*Staatssecretaris van Justitie*) ginčą dėl jai suteikto leidimo gyventi galiojimo panaikinimo ir taikytos išsiuntimo iš Nyderlandų teritorijos procedūros.

Teisinis pagrindas

EEB ir Turkijos asociacija

- 3 Papildomo protokolo, pasirašyto 1970 m. lapkričio 23 d. Briuselyje ir Bendrijos vardu sudaryto, aprobuoto bei patvirtinto 1972 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2760/72 (OL L 293, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k. 11 sk., 11 t., p. 41), 59 straipsnis suformuluotas taip:

„Srityse, kuriose taikomas šis protokolas, Turkijai nesudaromos palankesnės sąlygos nei tos, kurias valstybės narės pagal Bendrijos steigimo sutartį sudaro viena kitai.“

- 4 Sprendimo Nr. 1/80 II skyriaus „Socialinės nuostatos“ 1 skirsnis susijęs su „įsidarbinimo ir laisvo darbuotojų judėjimo klausimais“. Šis skirsnis apima šio sprendimo 6–16 straipsnius.
- 5 Pagal Sprendimo Nr. 1/80 6 straipsnio 1 dalį:

„Išskyrus 7 straipsnyje, susijusiame su darbuotojo šeimos narių teise laisvai įsidarbinėti, numatytus atvejus, Turkijos darbuotojas, teisėtai dirbantis valstybėje narėje, turi teisę:

- teisėtai išdirbęs vienerius metus prašyti šioje valstybėje narėje atnaujinti jo leidimą dirbti pas tą patį darbdavį, jei pastarasis turi laisvą darbo vietą;

- teisėtai išdirbęs trejus metus ir, išskyrus atvejus, kai Bendrijos valstybių narių darbuotojams teikiama pirmenybė, šioje valstybėje narėje priimti kitą tos pačios profesijos jo pasirinkto darbdavio pasiūlymą įsidarbinti, pateiktą įprastomis sąlygomis ir įregistruotą šios valstybės narės įdarbinimo įstaigose;

- teisėtai išdirbęs ketverius metus, laisvai dirbti šioje valstybėje narėje bet kurią pasirinktą samdomą darbą.“

6 Sprendimo Nr. 1/80 7 straipsnyje nustatyta:

„Teisėtai valstybėje narėje dirbančio turko šeimos nariai, kuriems buvo suteikta teisė atvykti pas jį, turi teisę:

- išskyrus atvejus, kai pirmenybė teikiama Bendrijos valstybių narių darbuotojams, priimti bet kokią pasiūlymą įsidarbinti, jeigu jie bent trejus metus teisėtai gyveno šioje valstybėje narėje;

- laisvai dirbti bet kurią pasirinktą samdomą darbą, jeigu jie bent penkerius metus teisėtai gyveno šioje valstybėje narėje.

Darbuotojų turkų vaikai, įgiję profesinį parengimą priimančiojoje šalyje, gali, nepaisant jų gyvenimo šioje valstybėje narėje trukmės, priimti bet kokią pasiūlymą įsidarbinti šioje valstybėje narėje su sąlyga, kad vienas iš jų tėvų bent trejus metus joje teisėtai dirbo.“

7 Šio sprendimo 14 straipsnis suformuluotas taip:

„1. Šio skyriaus nuostatos taikomos atsižvelgiant į apribojimus dėl viešosios tvarkos, visuomenės saugumo ir sveikatos priežasčių.

2. Jomis nepažeidžiamos iš nacionalinių įstatymų arba dvišalių Turkijos ir Bendrijos valstybių narių susitarimų kylančios teisės ir pareigos, jeigu pagal juos jų piliečiams numatyta palankesnė tvarka.“

Nacionalinės teisės aktai

8 2000 m. lapkričio 23 d. Įstatymas dėl visiškos Užsieniečių įstatymo reformos (*Wet tot algehele herziening van de Vreemdelingenwet, Stb*, Nr. 495, 2000 m., toliau – *Vw 2000*) įsigaliojo 2001 m. balandžio 1 d. Nuo tos pačios dienos Nyderlanduose taip pat įsigaliojo ir 2000 m. Nutarimas dėl užsieniečių (*Vreemdelingenbesluit 2000, Stb.*, Nr. 497, 2000 m., toliau – *Vb 2000*) ir 2000 m. Tarpžinybinis nutarimas dėl užsieniečių (*Voorschrift Vreemdelingen 2000, Stcrt.* Nr. 10, 2001). 2000 m. Aplinkraštyje dėl užsieniečių (*Vreemdelingencirculaire 2000*, toliau – *Vc 2000*) Teisingumo ministerijos valstybės sekretorius (*Staatssecretaris van Justitie*) nurodė, kaip ketina taikyti *Vw 2000* ir *Vb 2000*.

9 Vw 2000 14 straipsnyje nustatyta:

„1. Ministras turi teisę:

- a) patenkinti, atmesti arba palikti nenagrinėtą prašymą suteikti laikinąjį leidimą gyventi;
- b) patenkinti, atmesti arba palikti nenagrinėtą prašymą pratęsti šio leidimo galiojimą;
- c) leidimo turėtojo prašymu arba savo iniciatyva dėl pasikeitusių aplinkybių pakeisti laikinąjį leidimą gyventi;
- d) panaikinti laikinąjį leidimą gyventi;

<...>

2. Laikinasis leidimas gyventi suteikiamas nustatant tam tikras sąlygas, susijusias su priežastimi, dėl kurios leidžiama apsigyventi. Išduodant leidimą gali būti nustatomi įpareigojimai. Sąlygų ir įpareigojimų nustatymo taisyklės gali būti įtvirtinamos visuotinai taikomu administraciniu nutarimu.

3. Laikinasis leidimas gyventi suteikiamas ne daugiau kaip penkeriems metams iš eilės. Taisyklės dėl leidimo gyventi galiojimo ir jo pratęsimo nustatomos visuotinai taikomu administraciniu nutarimu.“

10 Pagal *Vw 2000* 18 straipsnio 1 dalį:

„Prašymas pratęsti laikinojo leidimo gyventi, kaip jis suprantamas pagal 14 straipsnį, galiojimo laiką gali būti atmestas, jei:

<...>

c) užsienietis pateikė neteisingus duomenis arba nusišėpė duomenis, dėl kurių būtų atmestas pradinis prašymas suteikti ar pratęsti leidimą gyventi;

<...>

f) nebuvo įvykdyta sąlyga arba įpareigojimas, nustatyti suteikiant leidimą gyventi;

<...>“

11 Pagal *Vw 2000* 19 straipsnį laikinasis leidimas gyventi gali būti atšauktas, jeigu yra šio įstatymo 18 straipsnio 1 dalyje nurodytos priežastys.

12 Pagal *Vb 2000* 3.24 straipsnį *Vw 2000* 14 straipsnyje nurodytas laikinasis leidimas gyventi, nustačius šeimos susijungimo sąlygą, gali būti suteikiamas Nyderlandų piliečio ar užsieniečio, teisėtai gyvenančio Nyderlanduose pagal šį įstatymą, šeimos nariui, kuris nėra šių asmenų sutuoktinis, registruotas ar neregistruotas partneris arba

mažametis vaikas, jei užsienietis, *Staatssecretaris* nuomone, iš tikrųjų priklauso asmens, pas kurį nori apsistoti, šeimai ir priklausė jai dar kilmės valstybėje ir užsienio atskyrimas būtų neproporcingas.

¹³ *Vb 2000* 3.51 straipsnyje nustatyta:

„Laikinasis leidimas gyventi, kaip jis suprantamas pagal *Vw 2000* 14 straipsnį, nustatant su pasilikimu susijusią sąlygą gali būti suteikiamas užsieniečiui, trejus metus gyvenančiam Nyderlanduose su leidimu gyventi šiais atvejais:

a) dėl šeimos susijungimo arba sukūrimo su asmeniu, turinčiu neterminuotą teisę apsigyventi;

<...>“

¹⁴ *Vb 2000* 3.52 straipsnyje numatyta, kad laikinasis leidimas gyventi, kaip jis suprantamas pagal *Vw 2000* 14 straipsnį, nustatant su pasilikimu susijusią sąlygą gali būti suteikiamas teisėtai Nyderlanduose gyvenančiam užsieniečiui, kaip tai suprantama pagal šį įstatymą, kitais nei 3.51 straipsnyje numatytais atvejais ir kurio dėl ypatingų asmeninių aplinkybių, *Staatssecretaris* nuomone, negali būti reikalaujama, kad išvyktų iš Nyderlandų teritorijos.

- 15 *Vc 2000* pirmiausia išdėstyta Nyderlandų valdžios institucijų atsižvelgiant į Sprendimą Nr. 1/80 vykdoma politika. Šio aplinkraščio redakcijos, galiojusios pagrindinėje byloje įvykusių aplinkybių metu, B11/3.5 skirsnyje dėl minėto sprendimo 7 straipsnio, be kita ko, pasakyta:

„Sąvokų išaiškinimas: „šeimos nariai“ – darbuotojo iš Turkijos sutuoktinis ir 21 metų nesulaukę arba išlaikomi žemutinės linijos giminaičiai; šio darbuotojo ir jo sutuoktinio išlaikomi tiesiosios aukštutinės linijos giminaičiai <...>

„teisėtai gyventi“ – ši sąvoka suponuoja, kad šeimos narys turi trejus ar penkerius metus nepertraukiamai faktiškai gyventi kartu su darbuotoju iš Turkijos <...>. Apskaičiuojant šį laikotarpį, būtina atsižvelgti į trumpalaikės bendro gyvenimo pertraukas neturint tikslo pradėti gyventi atskirai. Šiuo atveju tokiomis laikytinas gyvenimas atskirose gyvenamosiose vietose dėl pagrįstų priežasčių ir nesavanoriškas trumpesnis nei šešių mėnesių atitinkamo asmens buvimas savo kilmės šalyje <...>“

- 16 Dėl šeimos narių pasilikimo teisės *Vc 2000* B11/3.5.1 skirsnyje numatyta:

„<...> pagal nacionalines nuostatas dėl šeimų sujungimo ir sukūrimo <...> paprastai kartu šeimos nariams suteikiama teisė dirbti, tad suteikiama daugiau teisių nei įpareigojama pagal Asociacijos tarybos sprendimą Nr. 1/80. Be to, pagal nacionalinės teisės normas nepilnamečiam šeimos nariui, kuris pagal šeimų sujungimo taisykles kaip nepilnametis turi leidimą gyventi su leidimą nuolat gyventi turinčiu asmeniu, jau po vieno metų, pateikus prašymą, suteikiamas atskiras leidimas gyventi <...>.

„Teisėtai gyventi trejus metus“: trejus metus nuolat pragyvenus valstybėje taikytina bendroji taisyklė, pagal kurią teisėtai dirbančio turkų kilmės darbuotojo šeimos nariai, kuriems pagal šeimų sujungimo nuostatas buvo suteiktas leidimas gyventi Nyderlanduose su šiuo darbuotoju, gali laisvai įsidarbinti pagal savo pasirinktą profesiją. Aplinkybė, kad šeimos narys yra gimęs Nyderlanduose ir todėl neprivalėjo prašyti leidimo atvykti į Nyderlandus pas turkų kilmės darbuotoją pagal šeimų sujungimo nuostatas, nėra reikšminga <...>“

- 17 Ši *Vc 2000* nuostata reiškia, kad pagal Nyderlandų teisę laisvai patekti į darbo rinką, kaip tai nustatyta pagal Sprendimo Nr. 1/80 7 straipsnio pirmos pastraipos antrą įtrauką, galima taikant trejų metų teisėto pragyvenimo taisyklę. Tokia turkų kilmės darbuotojo šeimos nariams palankesnė nuostata nukrypstama nuo Sprendimo Nr. 1/80 7 straipsnio pirmos pastraipos pirmos įtraukos. Ši palankesnė taisyklė turi būti taikoma visais atvejais.
- 18 Be to, minėti šeimos nariai, trejus metus teisėtai pragyvenę Nyderlanduose, gali prašyti suteikti savarankišką leidimą gyventi. Remdamiesi šiuo leidimu gyventi, jie gali laisvai įsidarbinti pagal bet kokią pasirinktą profesiją
- 19 Remiantis Sprendimo Nr. 1/80 7 straipsniu, trejus metus teisėtai pragyvenusio Nyderlanduose šeimos nario teisei apsigyventi nebekeliamos jokios sąlygos. Aplinkybė, kad pasibaigus šiam laikotarpiui turkų kilmės darbuotojas nebedirba arba kad nutrūko šeimos ryšiai, neturi įtakos šio šeimos nario leidimui gyventi. Ši taisyklė galioja neatsižvelgiant į tai, ar šeimos narys turi savarankišką leidimą gyventi.

²⁰ Vc 2000 redakcijos, galiojusios pagrindinėje byloje įvykusių aplinkybių metu, B2/8.3 skirsnis suformuluotas taip:

„Leidimas gyventi nesuteikiamas, jei pilnametis vaikas faktiškai nepriklauso vieno iš tėvų šeimai arba nebeprisiklausė jai kilmės valstybėje. „Faktinis priklausymas šeimai“ reiškia, kad:

- šeimos ryšiai egzistavo dar užsienyje,
- konstatuotina moralinė ir finansinė priklausomybė nuo vieno iš tėvų, egzistavusi dar užsienyje, ir
- užsienietis gyvena pas vieną iš tėvų (tėvus).

Pilnametis vaikas faktiškai nebeprisiklauso šeimai, jei tikruosius šeimos ryšius galima laikyti nutrūkusiais. Taip bet kuriuo atveju yra tuomet, jei susiklostė viena ar kelios iš toliau aprašytų aplinkybių:

- užsieniečio nuolatinė integracija į kitą šeimą ir asmuo, pas kurį siekiama apsistoti, nebeturi pareigos (iš tikrųjų) juo rūpintis,
- užsieniečio nuolatinė integracija į kitą šeimą ir asmuo, pas kurį siekiama apsistoti, nebedengia užsieniečio ugdymo ir aprūpinimo išlaidų,

- užsienietis gyvena atskirai ir išsilaiko pats,

- susituokęs arba užmezgęs partnerystę užsienietis pats turi šeimą;

- užsienietis išlaiko arba turi pareigą išlaikyti (nesantuokinį) vaiką, globojamą ar įvaikintą vaiką arba kitą priklausomą šeimos narį <...>“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 21 Iš pagrindinės bylos medžiagos matyti, kad 1999 m. gegužės 11 d. F. Pehlivan, gimusias Turkijoje 1979 m. rugpjūčio 7 d., buvo leista atvykti pas Nyderlandų teritorijoje gyvenančius savo tėvus, iš kurių bent vienas jau teisėtai ten dirbo, dėl šeimos susijungimo.
- 22 Dėl to 1999 m. rugpjūčio 1 d. *Staatssecretaris* jai išdavė laikinąjį leidimą gyventi, įsigaliojusį tų pačių metų rugpjūčio 9 d., su sąlyga dėl „išplėstojo šeimų sujungimo gyventi su tėvais“. Pastarąjį kartą Nyderlandų valdžios institucijos šį leidimą pratęsė iki 2003 m. liepos 24 d.
- 23 Neginčijama, kad nuo 1999 m. rugpjūčio 12 d. daugiau nei trejus metus F. Pehlivan gyveno savo tėvų gyvenamojoje vietoje Nyderlanduose.

- 24 Trumpai lankydamosi Turkijoje 2000 m. gruodžio 22 d. F. Pehlivan ištekėjo už Turkijos piliečio. Ji tik 2002 m. gegužės 3 d. pranešė imigracijos tarnyboms apie santuoką, kurią suinteresuotosios gyvenamosios vietos savivaldybės kompetentinga tarnyba įregistravo tą pačių metų liepos 1 dieną.
- 25 Šioje santuokoje 2002 m. kovo 30 d. gimė sūnus.
- 26 Anot F. Pehlivan pateiktos informacijos, jos sutuoktinis į Nyderlandus atvyko kaip Turkijos pilietis, dirbantis sunkvežimio vairuotoju, ir pateikė šioje valstybėje narėje prašymą išduoti leidimą gyventi. Atmetus prašymą jis buvo deportuotas iš Nyderlandų teritorijos. Anot F. Pehlivan, nuo 2002 m. birželio mėn. jos vyras devynis mėnesius gyveno kartu su ja ir jos tėvais šeimos gyvenamojoje vietoje.
- 27 2004 m. vasario 10 d. Turkijos teismas paskelbė apie F. Pehlivan ir jos sutuoktinio santuokos nutraukimą.
- 28 2005 m. balandžio 1 d. F. Pehlivan išvyko iš tėvų gyvenamosios vietos ir su sūnumi persikėlė gyventi į kitą vietą Nyderlanduose.
- 29 2003 m. spalio 13 d. sprendimu *Staatssecretaris* priėmė sprendimą panaikinti jos leidimą gyventi, kuris įsigaliojo atgaline data, t. y. 2000 m. gruodžio 22 d. (F. Pehlivan santuokos diena). Šio sprendimo motyvas buvo aplinkybė, kad pagal Nyderlandų teisę dėl santuokos F. Pehlivan turėjo būti laikoma visiškai nutraukusi faktinį šeimos ryšį su tėvais.

- 30 Todėl Nyderlandų valdžios institucijos padarė išvadą, kad F. Pehlivan Nyderlanduose teisėtai pragyveno iki 2000 m. gruodžio 22 d., t. y. trumpiau nei trejus metus, dėl ko ji nebegali veiksmingai remtis Sprendimo Nr. 1/80 7 straipsnio pirmos pastraipos pirmą įtrauka ir todėl turi būti deportuota.
- 31 Manydama, kad faktiškai gyveno su savo tėvais po 2000 m. gruodžio 22 d. ir kad jos situacija, atsižvelgiant į minėtą Sprendimo Nr. 1/80 nuostatą, dėl santuokos visiškai nepasikeitė, 2003 m. lapkričio 7 d. F. Pahlivan pateikė skundą dėl sprendimo ją deportuoti. Atmetus šį skundą, 2005 m. gruodžio 29 d. ji *Rechtbank 's-Gravenhage* pareiškė ieškinį ir, be kita ko, pateikė prašymą sustabdyti sprendimo ją deportuoti vykdymą.
- 32 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teigimu, aišku, kad F. Pehlivan tėvas turi būti laikomas Turkijos darbuotoju, kaip tai suprantama pagal Sprendimą Nr. 1/80, ir jis teisėtai dirbo priimančiojoje valstybėje narėje.
- 33 Taip pat šalys pagrindinėje byloje sutaria, kad nuo 1999 m. rugpjūčio 12 d. F. Pehlivan faktiškai nepertraukiamai gyveno kartu su tėvais bent trejus metus.
- 34 Manydamas, kad sprendimui jo nagrinėjamoje byloje svarbus atsakymas į klausimą, ar šios aplinkybės pakanka, kad F. Pehlivan atitiktų Sprendimo Nr. 1/80 7 straipsnio pirmos pastraipos pirmoje pastraipoje įtvirtintą sąlygą dėl trejų metų teisėto gyvenimo priimančiojoje valstybėje narėje, dėl ko ji galėtų teisėtai remtis pagal šią nuostatą

suteikiamomis teisėmis, *Rechtbank 's-Gravenhage* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir Teisingumo Teismui pateikti šiuos prejudicinius klausimus:

- „1. a) Ar Sprendimo <...> Nr. 1/80 7 straipsnio pirmos pastraipos pirma įtrauka turi būti aiškinama taip, kad ji taikoma, kai šeimos narys trejus metus iš tikrųjų pragyveno su turkų kilmės darbuotoju, jeigu nacionalinės institucijos per šiuos trejus metus nekėlė klausimo dėl šio šeimos nario teisės apsigyventi?

 - b) Ar pagal Sprendimo <...> Nr. 1/80 7 straipsnio pirmos pastraipos pirmą įtrauką valstybei narei draudžiama per šiuos trejus metus nustatyti, jog leidimą atvykti turintis šeimos narys, jeigu sudaro santuoką, neįgyja teisių pagal šią nuostatą, net jei toliau gyvena pas turkų kilmės darbuotoją?
-
2. Ar pagal [Sprendimo Nr. 1/80] 7 straipsnio pirmos pastraipos pirmą įtrauką arba kitą Europos teisės nuostatą ir (arba) kitą Europos teisės principą draudžiama, kad kompetentingos institucijos, pasibaigus trejų metų laikotarpiui, atgaline data keltų klausimą dėl užsieniečio teisės apsigyventi, remiantis nacionalinėmis nuostatomis dėl šeimos nario statuso ir (arba) dėl gyvenamosios vietos teisėtumo per šiuos trejus metus?
-
3. a) Ar atsakymui į šiuos klausimus turi reikšmės tai, ar užsienietis tyčia arba netyčia nepranešė duomenų, kurie yra reikšmingi teisei apsigyventi pagal nacionalinės teisės normas? Jeigu taip, tai kiek?

- b) Ar šiuo atveju svarbu, ar šie duomenys išaiškėjo per minėtus trejus metus, ar jiems pasibaigus? [Šiuo atveju reikia atkreipti dėmesį į tai, kad, sužinojusios šiuos duomenis, prieš priimdamos sprendimą kompetentingos nacionalinės institucijos privalo atlikti (išsamesnį) tyrimą.] Jeigu taip, tai kiek?“

Dėl prejudicinių klausimų

Pirminės pastabos

- ³⁵ Iš sprendimo pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad šis *Recht-bank 's-Gravenhage* prašymas susijęs su situacija, kai Turkijos pilietei, kuriai kaip vaikui, turkų migrantų, iš kurių bent vienas teisėtai dirbo Nyderlanduose, šeimos narei, buvo leista atvykti pas priimančios valstybės narės teritorijoje gyvenančius tėvus dėl šeimos susijungimo, remiantis Sprendimo Nr. 1/80 7 straipsnio pirma pastraipa.
- ³⁶ Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas konstatavo, kad F. Pehlivan kartu su tėvais nepertraukiamai gyveno daugiau nei trejus metus, tačiau vėliau Nyderlandų valdžios institucijos iškėlė klausimą dėl jos teisės gyventi priimančiojoje valstybėje narėje todėl, kad ji susituokė nepasibaigus trejų metų laikotarpiui, numatytam Sprendimo Nr. 1/80 7 straipsnio pirmos pastraipos pirmoje įtraukoje. Šiuo klausimu šios institucijos rėmėsi nacionaline teise, pagal kurią pilnamečio vaiko faktinis šeimos ryšys su tėvais laikomas nutrūkusiu, jeigu jis susituokia, nes nebelieka moralinės ir

finansinės šio vaiko priklausomybės nuo tėvų, dėl ko tokiu atveju leidimas gyventi nebegali teisėtai būti pagrįstas šeimos susijungimu.

- 37 Šiomis aplinkybėmis svarbu visų pirma nuspręsti, ko iš esmės ir klausia prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pateikdamas pirmąjį klausimą, ar Turkijos pilietė, kuri yra tokioje, kaip antai ieškovė pagrindinėje byloje, situacijoje, gali veiksmingai remtis Sprendimo Nr. 1/80 7 straipsnio pirmos pastraipos pirma įtrauka.
- 38 Todėl reikia konkrečiau nustatyti, ar Sprendimo Nr. 1/80 7 straipsnio pirmos pastraipos pirma įtrauka gali būti aiškinama taip, jog aplinkybė, kad turko migranto darbuotojo šeimos narys, kuris į priimančiąją valstybę narę atvyksta pas savo tėvus dėl šeimos susijungimo, susituokia nepasibaigus šioje nuostatoje numatytam trejų metų laikotarpiui, automatiškai reiškia, kad suinteresuotasis asmuo neteisėtai gyvena priimančiojoje valstybėje narėje, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, ir ar todėl ši valstybė gali Turkijos pilietei, kaip antai ieškovė pagrindinėje byloje, apie kurią žinoma, kad per visą šį laikotarpį ji faktiškai gyveno su savo tėvais, teisėtai taikyti nacionalinės teisės aktus, susijusius su tokiais gyvenimo atvejais, kaip aprašyta šio sprendimo 20 punkte?

Dėl pirmojo klausimo

- 39 Tam, kad būtų galima naudingai atsakyti į pirmąjį klausimą, kuris performuluotas ankstesniuose dviejuose punktuose, reikia priminti, kad Sprendimo Nr. 1/80 7 straipsnio pirma pastraipa turi tiesioginį poveikį, todėl Turkijos piliečiai, kuriems ji taikoma, turi teisę tiesiogiai ja remtis valstybių narių teismuose, kai prašo netaikyti jai priešingų vidaus teisės nuostatų (šiuo klausimu, be kita ko, žr. 1997 m. balandžio 17 d.

Sprendimo *Kadiman*, C-351/95, Rink. p. I-2133, 28 punktą ir 2010 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *Bozkurt*, C-303/08, Rink. p. I-13445, 31 punktą).

- 40 Kaip matyti iš pačios Sprendimo Nr. 1/80 7 straipsnio pirmos pastraipos formuluotės, nustatytos dvi išankstinės šioje nuostatoje numatytų teisių įgijimo kumuliacinės sąlygos, t. y. pirma, kad atitinkamas asmuo turi būti teisėtai priimančioje valstybėje narėje dirbančio turko šeimos narys, ir, antra, šios valstybės kompetentingos valdžios institucijos turi jam leisti atvykti pas šį darbuotoją (žr. minėto Sprendimo *Bozkurt* 26 punktą). Kaip buvo nurodyta šio sprendimo 21–23 punktuose, aišku, kad nagrinėjamu atveju ir F. Pehlivan įvykdė šias sąlygas.
- 41 Jeigu minėtos pirminės sąlygos tenkinamos, siekiant taikyti Sprendimo Nr. 1/80 7 straipsnio pirmą pastraipą telieka patikrinti, ar suinteresuotas Turkijos pilietis teisėtai gyvena tam tikrą laiką priimančios valstybės narės teritorijoje (žr., be kita ko, 2005 m. liepos 7 d. Sprendimo *Aydinli*, C-373/03, Rink. p. I-6181, 29 punktą).
- 42 Tačiau būtina, kad to paties sprendimo 7 straipsnio pirmos pastraipos abiejose įtraukose nurodytais gyvenimo šalyje laikotarpiais darbuotojo turko šeimos nariams, kuriems leista pas jį atvykti į priimančiąją valstybę narę, būtų pripažinta su jais siejama teisė gyventi šalyje, antraip jie nebūtų reikšmingi (žr. minėtų sprendimų *Kadiman* 29 punktą ir *Bozkurt* 31 ir 36 punktus). Iš tikrųjų dėl atsisakymo suteikti tokią teisę atitinkamos valstybės narės turko migranto darbuotojo šeimos nariui suteiktas leidimas pas jį atvykti netektų prasmės ir taip būtų paneigta pati suinteresuotojo asmens teisė gyventi priimančiosios valstybės narės teritorijoje.

- 43 Tad turko darbuotojo šeimos narys, kuris, kaip antai F. Pehlivan, atitinka dvi išankstines šio sprendimo 40 punkte nurodytas sąlygas ir trejus metus teisėtai gyvena priimančiosios valstybės narės teritorijoje, būtinai turi šia nuostata pagrįstą teisę apsigyventi šioje valstybėje narėje.
- 44 Dėl, konkrečiau kalbant, teisėto gyvenimo iki pradinio trejų metų laikotarpio pabaigos kriterijaus, įtvirtinto Sprendimo Nr. 1/80 7 straipsnio pirmos pastraipos pirmoje įtraukoje, pažymėtina, kad iš nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos matyti, jog Sprendimo Nr. 1/80 įvairiose nuostatose vartojami terminai yra Sąjungos teisės sąvokos, kurios, norint užtikrinti vienodą jų taikymą valstybėse narėse, turi būti aiškinamos vienodai Sąjungos lygmeniu, atsižvelgiant į aptariamų nuostatų prasmę ir jomis siekiamus tikslus bei į jų naudojimo kontekstą (žr., be kita ko, 1997 m. rugsėjo 30 d. Sprendimo *Ertanir*, C-98/96, Rink. p. I-5179, 59 punktą bei 2004 m. rugsėjo 30 d. Sprendimo *Ayaz*, C-275/02, Rink. p. I-8765, 39 ir 40 punktus).
- 45 Šiuo klausimu, atsižvelgiant į pagrindinį šiuo sprendimu siekiamą tikslą pagerinti turkų darbuotojų ir jų šeimų narių socialinę padėtį, kad būtų galima laipsniškai įgyvendinti laisvą darbuotojų judėjimą (žr., be kita ko, 2000 m. kovo 16 d. Sprendimo *Ergat*, C-329/97, Rink. p. I-1487, 43 punktą), konkrečiai šio sprendimo 7 straipsnio pirmoje pastraipoje nustatyta sistema siekiama sukurti palankias šeimos susijungimo priimančioje valstybėje narėje sąlygas. Pradiniu laikotarpiu, kol nėra pasibaigęs šios nuostatos pirmoje įtraukoje numatytas trejų metų laikotarpis, šia nuostata siekiama sudaryti palankias sąlygas šiam turkui migrantui darbuotojui teisėtai dirbti ir gyventi priimančioje valstybėje narėje, leidžiant jo šeimos nariams būti su juo. Vėliau pagal tos pačios nuostatos antrą įtrauką turko migranto darbuotojo šeimos nario pozicija sutvirtinama suteikiant jam galimybę pačiam įsidarbinti šioje valstybėje narėje, siekiant suteikti galimybę nepriklausyti nuo darbuotojo migranto ir taip sustiprinti tęstinę šeimos integraciją priimančiojoje valstybėje narėje (žr. minėto Sprendimo *Bozkurt* 33 bei 34 punktus ir juose nurodytą teismų praktiką).

- 46 Tuo remdamasis, Teisingumo Teismas padarė išvadą, kad šeimos narys iš esmės, išskyrus dėl teisėtų priežasčių, privalo iš tikrųjų gyventi kartu su darbuotoju migrantu, kol pats neturi teisės dirbti, t. y. Sprendimo Nr. 1/80 7 straipsnio pirmos pastraipos pirmoje įtraukoje numatytu trejų metų laikotarpiu (žr. minėto Sprendimo *Bozkurt* 35 punktą). Kaip Teisingumo Teismas pažymėjo minėto Sprendimo *Kadiman* 42 ir 44 punktuose, priešinga išvada galima tik atveju, kai dėl objektyvių aplinkybių tam tikras šeimos narys negyvena priimančiojoje valstybėje narėje kartu su turku migrantu darbuotoju.
- 47 Dėl šių aplinkybių Teisingumo Teismas pažymėjo, kad, atsižvelgiant į Sprendimo Nr. 1/80 7 straipsnio pirmos pastraipos esminį tikslą ir prasmę, šeimos susijungimas, kuriuo pagrįstas šeimos nario atvykimas į priimančios valstybės narės teritoriją, konkrečiai kalbant, turi reikšti nuolatinį šio šeimos nario buvimą su šiuo darbuotoju, kai suinteresuotieji asmenys kartu gyvena tol, kol po trejų metų šeimos narys įgyja teisę gyventi nepriklausomai nuo tėvo, dėl kurio jam buvo leista integruotis į priimančiąją valstybę narę (žr. minėto Sprendimo *Ergat* 36 punktą).
- 48 Taip pat Teisingumo Teismas Sprendimo Nr. 1/80 7 straipsnio pirmos pastraipos pirmą įtrauką aiškino taip, kad pagal šią nuostatą nedraudžiama nustatyti tokių su šio šeimos nario teise per pirmus trejus metus gyventi šalyje susijusių sąlygų, kad būtų užtikrinta, jog šeimos nario buvimas jos teritorijoje neprieštarauja šio 7 straipsnio pirmos pastraipos prasmei ir tikslui (minėto Sprendimo *Kadiman* 33 punktą).
- 49 Siekiant nustatyti tiksliai šio išaiškinimo apimtį, reikia atsižvelgti į susitariančių šalių nustatytos sistemos, kuria remiamasi Sprendimo Nr. 1/80 7 straipsnio pirmoje pastraipoje, logiką.

- 50 Šiuo klausimu iš Teisingumo Teismo praktikos aiškiai matyti, kad, pirma, pirmasis leidimas turko darbuotojo šeimos nariui atvykti į valstybės narės teritoriją iš esmės reglamentuojamas pagal šios valstybės nacionalinę teisę, o ši kompetencija pasireiškia kompetentingų nacionalinių institucijų suinteresuotajam asmeniui suteiktu leidimu atvykti pas darbuotoją (žr. minėto Sprendimo *Ayaz* 34 ir 35 punktus).
- 51 Antra, po pradinio trejų metų gyvenimo laikotarpio, numatyto Sprendimo Nr. 1/80 7 straipsnio pirmos pastraipos pirmoje įtraukoje, valstybė narė nebeturi teisės nustatyti turko darbuotojo šeimos nariui gyvenimo jos teritorijoje sąlygų (žr. minėto Sprendimo *Ergat* 38 punktą ir 2004 m. lapkričio 11 d. Sprendimo *Cetinkaya*, C-467/02, Rink. p. I-10895, 30 punktą).
- 52 Dėl tarpinės stadijos pažymėtina, kad per trejų metų nuo atitinkamo šeimos nario atvykimo į priimančios valstybės narės teritoriją laikotarpį ši valstybė narė turi tam tikras teises reglamentuoti suinteresuotojo asmens apsigyvenimą, tačiau jos yra ribotos.
- 53 Konkrečiau kalbant, kaip išplaukia iš pačios minėto Sprendimo *Kadiman* 33 punkto formuluotės, priimančioji valstybė narė turi teisę nustatyti turko darbuotojo šeimos nariui tik tokias gyvenimo jos teritorijoje sąlygas, kuriomis siekiama garantuoti, kad būtų visiškai laikomasi Sprendimo Nr. 1/80 7 straipsnio pirma pastraipa siekiamo tikslo užtikrinti, kad suinteresuotojo asmens gyvenimas jos teritorijoje nepažeistų šio sprendimo 45 punkte nurodytų šios nuostatos prasmės ir tikslo.
- 54 Atsižvelgiant į tai, kad per šiuos trejus metus atitinkamo turko darbuotojo šeimos nariai iš esmės, išskyrus Sprendimo Nr. 1/80 14 straipsnio 2 dalyje numatytą atvejį, kai jiems gali būti numatyta palankesnė tvarka, neturi teisės dirbdami savarankiškai

gyventi, vienintelis jų gyvenimo priimančioje valstybėje narėje šiuo laikotarpiu pateisinimas – šeimos susijungimas, pagal kurį turkui darbuotojui, dėl kurio jiems buvo leista atvykti į šios valstybės teritoriją, leidžiama gyventi kartu su savo šeimos nariais.

55 Tad priimančioji valstybė narė gali teisėtai reikalauti, kad per pradinį trejų metų laikotarpį tam tikras šeimos narys faktiškai gyventų su suinteresuotu turku migrantu darbuotoju.

56 Tačiau neleidžiama, kad ši valstybė narė šiuo klausimu priimtų tokius teisės aktus, kurie iš esmės skirtųsi nuo Sprendimo Nr. 1/80, arba nustatytų kitas nei šiame sprendime numatytas sąlygas. Iš tikrųjų pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką tiek iš Sąjungos teisės viršenybės valstybių narių vidaus teisės atžvilgiu, tiek iš tokios nuostatos, kaip antai Sprendimo Nr. 1/80 7 straipsnio pirma pastraipa, tiesioginio taikymo matyti, kad valstybė narė vienašališkai negali pakeisti Turkijos piliečių laipsniškos integracijos į priimančios valstybės narės darbo rinką sistemos taikymo srities, tad neturi ir teisės priimti priemonių, kurios kliudytų pasinaudoti pagal EEB ir Turkijos asociacijos teisę šiems piliečiams suteikiamu teisiniu statusu (šiuo klausimu žr. 2000 m. birželio 22 d. Sprendimo *Eyüp*, C-65/98, Rink. p. I-4747, 40 ir 41 punktas; 2002 m. lapkričio 19 d. Sprendimo *Kurz*, C-188/00, Rink. p. I-10691, 66–68 punktas ir 2010 m. vasario 4 d. Sprendimo *Genc*, C-14/09, Rink. p. I-931, 36–38 punktas).

57 Tačiau būtent taip yra pagrindinėje byloje nagrinėjamų teisės aktų atveju. Vc 2000 B2/8.3 skirsnyje numatytame reglamentavime ne tik neapsiribojama reikalavimu, kad turko migranto darbuotojo šeimos narys turi faktiškai gyventi kartu su juo per pirmus trejus jo gyvenimo priimančioje valstybėje narėje metus, bet ir įtvirtinama taisyklė, pagal kurią dėl aplinkybės, kad pilnametis vaikas susituokia arba užmezga partnerystę, faktiniai šeimos ryšiai savaime laikomi nutrūkusiais. Tad pagal šį teisės aktą

nacionalinės institucijos turi teisę automatiškai panaikinti tokioje padėtyje esančio šeimos nario leidimą gyventi, nors šis asmuo ir gyventų su šiuo darbuotoju.

- 58 Konstatuotina, kad toks teisės aktas akivaizdžiai viršija apribojimus, kuriuos priimančiai valstybei narei leidžiama nustatyti pagal Sprendimą Nr. 1/80. Ankstesniame punkte nurodytos sąlygos nėra numatytos Sprendimo Nr. 1/80 7 straipsnio pirmoje pastraipoje, kuri, atvirkščiai, suformuluota bendrai ir besąlygiškai, be to, jos nepagrįstos prasme, kurios buvo siekiama priimant šią nuostatą.
- 59 Kiek tai susiję su šeimos nario, kaip antai ieškovė pagrindinėje byloje, situacija, pažymėtina, kad, kaip matyti iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo išvadų, nuo leidimo atvykti į Nyderlandus 1999 m. iki 2005 m. balandžio 1 d., kai išvyko iš savo šeimos namų gyventi kitur, F. Pehlivan niekada negyveno atskirai nuo savo tėvų, kurie teisėtai buvo priimančioje valstybėje narėje ir bent vienas iš kurių teisėtai dirbo šioje valstybėje.
- 60 Tad iš Teisingumo Teismui pateiktų duomenų matyti, kad F. Pehlivan nepertraukiamai gyveno priimančioje valstybėje narėje ilgesniu nei trejų metų laikotarpiu, kaip tai visiškai atitinka Sprendimo Nr. 1/80 7 straipsnio pirmoje pastraipoje numatytus reikalavimus bei šią nuostatą pagrindžiantį tikslą, t. y. šeimos susijungimą.
- 61 Šiomis aplinkybėmis suinteresuotasis asmuo turi būti laikomas visada teisėtai gyvenęs Nyderlandų teritorijoje, kaip numatyta pagal šią nuostatą. Remiantis pagrindinėje

byloje nagrinėjamos bylos aplinkybėmis, santuoka, kurią ji sudarė nepasibaigus tos pačios nuostatos pirmoje pastraipoje numatytam trejų metų laikotarpiui, bet kuriuo atveju neturi reikšmės F. Pehlivan teisei apsigyventi priimančioje valstybėje narėje, nes dėl šios santuokos nagrinėjamu atveju suinteresuotoji nenutraukė gyvenimo kartu su šiuo turku darbuotoju, dėl kurio jai buvo leista atvykti į šios valstybės narės teritoriją dėl šeimos susijungimo.

- 62 Toks išaiškinimas, be kita ko, atitinka nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką, pagal kurią darbuotojo turko šeimos narys, atitinkantis Sprendimo Nr. 1/80 7 straipsnio pirmoje pastraipoje įtvirtintas sąlygas, netenka pagal šią nuostatą jam pripažįstamų teisių tik dviem atvejais: t. y. kai iš Turkijos imigravusio asmens buvimas priimančiosios valstybės narės teritorijoje dėl jo asmeninio elgesio kelia realią ir rimtą grėsmę viešajai tvarkai, visuomenės saugumui ar visuomenės sveikatai, kaip numatyta to paties sprendimo 14 straipsnio 1 dalyje, arba kai suinteresuotasis asmuo be pateisinaimų priešasčių išvyko iš šios valstybės teritorijos ilgam laikui (žr., be kita ko, minėto Sprendimo *Bozkurt* 42 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 63 Tuo remiantis, darytina išvada, kad, kaip Teisingumo Teismas jau nusprendė, ir priešingai nei numatyta pagrindinėje byloje nagrinėjamuose teisės aktuose, aplinkybė, kad tuo momentu, dėl kurio ginčijamasi pagrindinėje byloje, suinteresuotasis asmuo buvo pilnametis, neturi reikšmės jo pagal Sprendimo Nr. 1/80 7 straipsnio pirmą pastraipą įgytoms teisėms (šiuo klausimu, be kita ko, žr. minėto Sprendimo *Ergat* 26 ir 27 punktus bei 2006 m. vasario 16 d. Sprendimo *Torun*, C-502/04, Rink. p. I-1563, 28 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 64 Iš viso to, kas pasakyta, darytina išvada, kad tokiomis aplinkybėmis, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėje byloje, santuoka, kurią turko darbuotojo šeimos narys sudarė nepasibaigus Sprendimo Nr. 1/80 7 straipsnio pirmos pastraipos pirmoje įtraukoje numatytam trejų metų laikotarpiui, neturi reikšmės teisei apsigyventi turinčio asmens

šios teisės išsaugojimui, nes visu šiuo laikotarpiu šis asmuo faktiškai gyveno kartu su tuo darbuotoju. Tad susijusi valstybė narė nagrinėjamu atveju nepagrįstai ginčijo ieškovei pagrindinėje byloje pagal Sąjungos teisę priklausančią teisę apsigyventi, ir nacionaliniai teismai turėtų taikyti visą šią teisę ir apginti ją privatiems asmenims tiesiogiai suteikiamas teises bei netaikyti bet kurio jai galbūt prieštaraujančio šios valstybės teisės akto (žr. minėtų sprendimų *Eyüp* 42 punktą ir *Kurz* 69 punktą).

⁶⁵ Galiausiai reikia pažymėti, kad ankstesniame punkte pateiktas išaiškinimas nėra nesuderinamas su 1970 m. lapkričio 23 d. pasirašyto papildomo protokolo 59 straipsnyje numatytais reikalavimais. Iš tikrųjų dėl motyvų, analogiškų Teisingumo Teismo išdėstytiems 2007 m. liepos 18 d. Sprendimo *Derin* (C-325/05, Rink. p. I-6495) 62–67 punktuose, 2007 m. spalio 4 d. Sprendimo *Polat* (C-349/06, Rink. p. I-8167) 21 punkte ir minėto Sprendimo *Bozkurt* 45 punkte, iš Turkijos imigravusio darbuotojo šeimos nario situacija negali būti tinkamai palyginta su valstybės narės piliečio šeimos nario situacija, atsižvelgiant į esminius abiejų teisinių situacijų skirtumus (šiuo klausimu žr. 2010 m. sausio 21 d. Sprendimo *Bekleyen*, C-462/08, Rink. p. I-563, 37, 38 ir 43 punktus).

⁶⁶ Tad atsižvelgiant į visa tai, kas pasakyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad Sprendimo Nr. 1/80 7 straipsnio pirmos pastraipos pirma įtrauka turi būti aiškinama taip:

— pagal šią nuostatą draudžiami tokie valstybės narės teisės aktai, pagal kuriuos šeimos narys, kuriam buvo tinkamai leista atvykti pas teisėtai šioje valstybėje narėje dirbantį migrantą darbuotoją turką, negali pasinaudoti toje pačioje nuostatoje numatytais šeimos susijungimu pagrįstomis teisėmis vien todėl, kad tapęs pilnamečiu sudaro santuoką, nors ir toliau gyvena kartu su šiuo darbuotoju per pirmus trejus gyvenimo priimančioje valstybėje narėje metus,

— Turkijos pilietis, kuriam, kaip antai ieškovei pagrindinėje byloje, ši nuostata taikytina, gali teisėtai pasiremti ja pagrįsta teise apsigyventi priimančioje valstybėje narėje, neatsižvelgiant į tai, kad sudarė santuoką dar nepasibaigus pirmos pastraipos pirmoje įtraukoje numatytam trejų metų laikotarpiui, jeigu per visą šį laikotarpį jis faktiškai gyveno kartu su migrantu darbuotoju turku, dėl kurio jam buvo leista atvykti į šios valstybės narės teritoriją dėl šeimos susijungimo.

⁶⁷ Atsižvelgiant į pirmojo klausimo atsakymą, nėra reikalo atsakyti į kitus prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo klausimus.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

⁶⁸ Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1980 m. rugsėjo 19 d. Sprendimo Nr. 1/80 dėl asociacijos plėtros, priimto Asociacijos tarybos, įsteigtos susitarimu, įsteigiančiu Europos ekonominės bendrijos ir Turkijos asociaciją, 7 straipsnio pirmos pastraipos pirma įtrauka turi būti aiškinaama taip:

— **pagal šią nuostatą draudžiami tokie valstybės narės teisės aktai, pagal kuriuos šeimos narys, kuriam buvo tinkamai leista atvykti pas teisėtai šioje**

valstybėje narėje dirbantį migrantą darbuotoją turką, nebegali pasinaudoti toje pačioje nuostatoje numatytais šeimos susijungimu pagrįstomis teisėmis vien todėl, kad tapęs pilnamečiu sudaro santuoką, nors ir toliau gyvena kartu su šiuo darbuotoju per pirmus trejus gyvenimo priimančioje valstybėje narėje metus,

- Turkijos pilietis, kuriam, kaip antai ieškovei pagrindinėje byloje, ši nuostata taikytina, gali teisėtai pasiremti ja pagrįsta teise apsigyventi priimančioje valstybėje narėje, neatsižvelgiant į tai, kad sudarė santuoką dar nepasibaigus pirmos pstraipos pirmoje įtraukoje numatytam trejų metų laikotarpiui, jeigu per visą šį laikotarpį jis faktiškai gyveno kartu su migrantu darbuotoju turku, dėl kurio jam buvo leista atvykti į šios valstybės narės teritoriją dėl šeimos susijungimo.

Parašai.